

סקר דעת קהל בנושא עמותות בישראל

ג'וינט ישראל אלכא
המכון למנהיגות וממשל
יחד בעשייה חברתית

מוגש עבור:

נערך ע"י:

מאגר מוחות - מכון מחקר ויעוץ בינתחומי בע"מ

ספטמבר 2017

א. מבוא

לבקשתכם ערכנו סקר דעת קהל בקרב הציבור הרחב בישראל במטרה לבחון את: (א) דרכי חיפוש המידע של הציבור על פעילותן של עמותות בישראל, (ב) הנושאים הנתפסים ע"י הציבור כחשובים בקשר לעמותות עימן הוא בקשר, (ג) הגורמים המקנים אמינות למקורות המידע, (ד) מידת ההיכרות עם מונחים הקשורים לפעילות של עמותות ועם אתרי אינטרנט העוסקים בעמותות.

ב. השיטה

בשלב הראשון נערך מחקר איכותני באמצעות 2 קבוצות מיקוד, בקרב מתנדבים ותורמים לעמותות שונות בישראל. המחקר האיכותני נערך במהלך חודש אוגוסט השנה וממצאיו דווחו בנפרד.

בשלב השני נערך במהלך החודשים אוגוסט-ספטמבר ש"ז סקר כמותני, אינטרנטי, על בסיס פאנל קיים ורב-משתתפים. הסקר נערך באמצעות שאלון מובנה בקרב מדגם פרופורציונאלי ואקראי של 1,049 משיבים, המהווה מדגם מייצג של האוכלוסייה הבוגרת בישראל (גילאי 18 ויותר), המוגדרת כבעלת זיקה לעמותות שונות בישראל. הסינון של בעלי הזיקה נערך באמצעות שאלה מתאימה בפתח הסקר. טעות הדגימה המרבית בהתייחס לאומדנים השונים ברמת כלל המדגם היא פלוס/מינוס 3.1%.

ג. עורכי הסקר

הסקר נערך ע"י מאגר מוחות – מכון מחקר ויעוץ בינתחומי בע"מ בניהולם של פרופ' יצחק כ"ץ – מנכ"ל, פרופ' ברוך מבורך – מנהל מדעי, וד"ר אמיר הורקין מנהל המחקר.

ד. תקציר הממצאים

1. כמחצית מהמשיבים מכלל המדגם (47%) מעידים על עצמם שהם תורמים לעמותה ועוד כשליש (30%) מעידים על עצמם שהם מתנדבים בעמותה. כרבע נוסף (23%) נעזרים או משתמשים בשירות של עמותה או שהם קשורים לעמותה כעובדים או כיועצים שלה.
2. מחצית מבעלי הדעה (45%) סבורים שיש להם מידע במידה סבירה (פחות או יותר) על פעילותן של העמותות אליהן הם קשורים, לשליש (35%) יש מספיק מידע כנ"ל ולכחמישית (20%) אין מספיק מידע כזה.
3. הנתונים החשובים ביותר אודות העמותות בהחלטה האם להתנדב או לתרום לעמותות, בכלל המדגם, הם: (א) תחומי העיסוק של העמותה (ב) השירותים שהעמותה מספקת (ג) דירוג השקיפות והאיכות של העמותה (ד) פרטי המשכורות של בכירים ובעלי תפקידים בעמותה.
4. הנתונים החשובים ביותר אודות העמותות בהחלטה האם להתנדב או לתרום לעמותות, בקרב המתנדבים בעמותות, הם: (א) תחומי העיסוק של העמותה (ב) השירותים שהעמותה מספקת (ג) דירוג השקיפות והאיכות של העמותה (ד) פרטי המשכורות של בכירים ובעלי תפקידים בעמותה.
5. הנתונים החשובים ביותר אודות העמותות בהחלטה האם להתנדב או לתרום לעמותות, בקרב התורמים לעמותות, זהים לאלו שבקרב המתנדבים והם: (א) תחומי העיסוק של העמותה (ב) השירותים שהעמותה מספקת (ג) דירוג השקיפות והאיכות של העמותה (ד) פרטי המשכורות של בכירים ובעלי תפקידים בעמותה.
6. אתרי האינטרנט (העוסקים בעמותות) המוכרים ביותר בקרב כלל המדגם, הם "עיגול לטובה" www.round-up.org.il (57%), "רוח טובה" www.ruachtova.org.il (39%), בישראל www.ivolunteer.org.il (33%), ו"גיידסטאר" ישראל www.guidstar.org.il (14%).
7. אתרי האינטרנט (העוסקים בעמותות) המוכרים ביותר, בקרב המתנדבים בעמותות הם "עיגול לטובה" www.round-up.org.il (54%), "רוח טובה" www.ruachtova.org.il (43%), בישראל www.ivolunteer.org.il (41%), "ישראל תורמת" www.israeltoremet.org (24%), ו"גיידסטאר" ישראל www.guidstar.org.il (16%).
8. אתרי האינטרנט (העוסקים בעמותות) המוכרים ביותר, בקרב התורמים לעמותות הם "רוח טובה" www.ruachtova.org.il (37%), פורטל ההתנדבות בישראל www.ivolunteer.org.il (27%), "עיגול לטובה" www.round-up.org.il (21%), "ישראל תורמת" www.israeltoremet.org (21%), ו"גיידסטאר" ישראל www.guidstar.org.il (12%).
9. כמחצית מבעלי הדעה (45%) סבורים שהשם העדיף לאתר בתחום מידע על עמותות הוא גיידסטאר ישראל. מאידך כמחצית מבעלי הדעה (55%) סבורים שהשם המועדף צריך להיות שם שקשור עקרונית לעולם העמותות.
10. לא נמצא קשר בין ההעדפות בנוגע לשם האתר הישראלי אודות כל העמותות הפועלות בישראל, לבין סוג הקשר עם העמותות: רוב מקרב המתנדבים בעמותות (53%) כמו גם רוב מקרב התורמים לעמותות (51%) מעדיפים שם שקשור לעולם העמותות.
11. הנתונים אודות העמותות הנתפסים כחשובים ביותר בכלל המדגם הם:

מדריך שימושי וכלים לבחינת העמותות שיסייעו לך בקבלת החלטות על התנדבות או תרומה ניתוחים סטטיסטיים, סקרים ומחקרים על מגזר העמותות שיתוף מידע ותגובות של גולשים מאמרים מקצועיים בנושאי עמותות והמגזר השלישי

12. הנתונים אודות העמותות הנתפסים כחשובים ביותר בקרב המתנדבים בעמותות הם: מדריך שימושי וכלים לבחינת העמותות שיסייעו לך בקבלת החלטות על התנדבות או תרומה ניתוחים סטטיסטיים, סקרים ומחקרים על מגזר העמותות מאמרים מקצועיים בנושאי עמותות והמגזר השלישי שיתוף מידע ותגובות של גולשים

13. הנתונים אודות העמותות הנתפסים כחשובים ביותר בקרב התורמים לעמותות הם: מדריך שימושי וכלים לבחינת העמותות שיסייעו לך בקבלת החלטות על התנדבות או תרומה שיתוף מידע ותגובות של גולשים ניתוחים סטטיסטיים, סקרים ומחקרים על מגזר העמותות דירוג העמותות על ידי הגולשים מאמרים מקצועיים בנושאי עמותות והמגזר השלישי

14. רוב מוחלט מבעלי הדעה (77%) סבורים שחשוב או חשוב מאד שהמידע והנתונים המוצגים באתר כזה של עמותות יהיו ממקורות ממשלתיים מהימנים ואובייקטיביים. הציון הממוצע (4.12) משקף רמת חשיבות גבוהה מאד.

15. רוב גדול מכלל המדגם (74%) סבור שצריך לאפשר גם לעמותות עצמן להעלות לאתר כזה מידע על פעילותן והתנהלותן, ולא רק על ידי גורמים ממשלתיים מהימנים ואובייקטיביים.

16. רוב גדול מבעלי הדעה (69%) סבור שדירוג העמותות מבחינת אופן התנהלותן ואמינותן, צריך להתבסס על מידע המסופק רק על ידי גורמים ממשלתיים מהימנים.

17. המונחים הקשורים לתחום העמותות המוכרים ביותר (בכלל המדגם בסדר יורד לפי שיעור המכירים) הם:

- (א) מלכ"ר (73%)
- (ב) סעיף 46 (זיכוי ממס לתרומות) (66%)
- (ג) אישור ניהול תקין (63%)
- (ד) מבחני תמיכה (25%)
- (ה) חל"צ (14%)

קבוצות מיקוד מתנדבים ותורמים לעמותות – דו"ח ביניים

מוגש עבור רשות התאגידים וג'וינט ישראל

נערך ע"י:

מאגר מוחות - מכון מחקר ויעוץ בינתחומי בע"מ

אוגוסט 2017

א. מבוא והשיטה

1. לבקשתכם ערכנו מחקר איכותני באמצעות 2 קבוצות מיקוד, בקרב מתנדבים ותורמים לעמותות שונות בישראל. מחקר זה נערך כשלב ראשון לפני עריכת מחקר כמותני, שיבוצע בהמשך בשיטה אינטרנטית.
2. המחקר האיכותני נערך בתאריכים 09-10/08/2017 והדיונים נערכו בעזרת תסריטים מובנים. הנחיית הדיונים נעשתה ע"י מנכ"ל מאגר מוחות, פרופ' יצחק כ"ץ.
3. קבוצה אחת הורכבה מ-13 מתנדבים בעמותות שונות, גברים ונשים, ממרכז הארץ, דתיים, חרדים וחילונים, בגילאי 22-63.
4. הקבוצה השנייה הורכבה מ-13 תורמים לעמותות שונות, גברים ונשים, ממרכז הארץ, דתיים, חרדים וחילונים, בגילאי 36-62. את התורמים ניתן להגדיר "כתורמים בסכומים צנועים", בשונה מ"תורמים כבדים" אחרים, בהם לא עסקנו.

ב. שאלות המחקר

שאלות המחקר העיקריות בחלוקה ל-5 נושאים עיקריים:

פרק א. דפוסים קיימים

1. מי פעיל כיום בעמותה או בארגון דומה? כעובד, כמתנדב, כתורם, כמי שנהנה משירותי עמותות?
2. מי מתנדב כיום בעמותה כלשהי? שמה, מהותה, באיזו דרך, תדירות, תפקידים/מטלות?

פרק ב. חיפוש מידע

1. האם חיפשו/מחפשים מידע על העמותות הנ"ל? היכן? באילו דרכים? לאילו מטרות?
2. איזה מידע מחפשים? על מה?
3. למי דיווחת, סיפרת?
4. האם מצאו את המידע המבוקש? תחושה שחסר או שיש מספיק מידע?
5. האם צריך להקים אתר אינטרנט שיספק מידע על עמותות? אם יהיה כזה אתר – מת/באילו מקרים ולאלו מטרות תיכנסו אליו?

פרק ג. תכנון אתר חדש

1. אם הייתם מתכננים אתר חדש שיספק מידע וכלים למתעניינים, למתנדבים ולתורמים לעמותות – מה הייתם רוצים שיהיה בו?
2. לפי רשימת שימושים וכלים (שהוצגו) מה מבחינתכם חשוב שיהיה באתר כזה על עמותות?

פרק ד. היכרות עם אתרים ספציפיים

1. האם מכירים ונעזרו בכל אחד מהאתרים הבאים? (לפי רשימה שהוצגה), מה דעתם על כל אחד?

פרק ה. הצגת האתר "גיידיסטאר"

1. הכרות? כיצד לפרסם את האתר/להביא אותו לידיעת המתעניינים? מה דעתם – באופן כללי וביחס לכל הפונקציות?
2. האם מספק מידע רלוונטי מבחינתם? נוח וידידותי? מה חסר? (בכלל, מאמרים, מדריכים, מידע שימושי – איזה?)
3. האם לאפשר לעמותות עצמן לספק מידע באמצעות אתר זה?

ג. תקציר הממצאים

- חיפוש מידע אודות עמותות: המתנדבים והתורמים נשענים במידה רבה על הכרות והתנסות אישית, ועל חיפוש באינטרנט, בד"כ חיפוש ממוקד באתרי העמותות הרלוונטיות עצמן.
- מידע מספק: המתנדבים חשים שהמידע הקיים אינו מספק ואילו התורמים חשים בד"כ שיש להם מספיק מידע.
- סוג המידע החסר: השאיפה בעיקר למידע כללי על מהות ופעילות העמותות וקהלי היעד שלהן, ומרביתם היו רוצים לדעת יותר "לאן הולך הכסף" הנתרם.
- הצורך באתר מרכזי על עמותות: כולם מצדדים באתר כזה, מעין "פורטל העמותות" או "אתר העמותות". מדגישים את הצורך בשקיפות ומצדדים במתן מידע רב ומפורט, כפי שהוצג למשל בשאלה/טבלה נעזרת המפרטת נושאים אפשריים רבים.
- הכרות עם "גיידסטאר" ואתרים מרכזיים אחרים: אין כמעט כל הכרות.
- על "גיידסטאר": לכולם ביקורת ותמיהה לגבי שם האתר שהינו מבחינתם חסר כל משמעות ורלוונטיות. כולם מצדדים בקיומו ובהרחבתו. קישור אפשרי מהאתר לאתרי עמותות ספציפיות זוכה לתמיכה רבה, אך מועלית שאלת אמינות המידע המוצג שם ועד כמה הפרטים והנתונים מבוקרים, אמינים וכדומה.